Załącznik
do Uchwały Nr 36/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

AKADEMIA IM. JAKUBA Z PARADYŻA W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

PROGRAM STUDIÓW

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek studiów:	**Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego**	
Nazwa kierunku studiów:	**kryminologia stosowana**	
Poziom kształcenia:	**studia pierwszego stopnia**	
Profil kształcenia:	**praktyczny**	
Forma/formy studiów:	**stacjonarna, niestacjonarna**	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	**licencjat**	
Język zajęć:	**język polski**	
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	**6**	
Umiejscowienie kierunku studiów w dziedzinie/dziedzinach oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych wraz wskazaniem dyscypliny wiodącej oraz procentowy udział liczby punktów ECTS dla dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku:	**Dziedzina nauk społecznych** w dyscyplinie naukowej:	
	nauki o bezpieczeństwie	**6%**
	nauki prawne (dyscyplina wiodąca)	**88%**
	psychologia	**6%**

1. Wskazanie związku programu kształcenia z misją Uczelni i jej strategią rozwoju.

Program kształcenia na kierunku *kryminologia stosowana* obejmuje nauczanie z przedmiotów podstawowych oraz kierunkowych pozwalających uzyskać wiedzę oraz umiejętności w zakresie wykształcenia kryminologicznego, a także wykonywania określonego zawodu w obszarze szeroko pojętego bezpieczeństwa wewnętrznego. Specjalności kształcenia umożliwiają zdobycie wiedzy i umiejętności w wyodrębnionych obszarach nauczania, które obejmują zagadnienia związane z przeciwdziałaniem, zapobieganiem i wykrywaniem sprawców przestępstw ekonomicznych oraz zagadnienia dotyczące cyberprzestępczości, gdzie efekty kształcenia przewidują nauczanie w zakresie zabezpieczenia elektronicznych środków komunikacji, płatności i innych oraz procesu wykrywania cyberprzestępców. Kształcenie na kierunku *kryminologia stosowana* wiąże się z misją edukacyjną, obywatelską, społeczną i kulturotwórczą realizowaną w Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Uczestnictwo w zajęciach praktycznych i teoretycznych na kierunku, pozwala ukształtować u studenta tożsamość narodową, jego własne poczucie narodowe poprzez kształtowanie przywiązania do polskiego prawa jak również do historii prawa jako społecznego obowiązku poszanowania jednostki i terytorium kraju. Zdobywane wykształcenia na kryminologii stosowanej przygotowuje do życia w społeczeństwie obywatelskim, gdzie poszanowanie systemu prawnego oraz służb porządku publicznego pozwala również przygotować absolwenta do pracy/służby w szeregach jednostek odpowiedzialnych za ochronę życia, zdrowia, mienia oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zdobycie tej wiedzy wypełnia znamiona celów zdobywania wiedzy i umiejętności zawodowych dla funkcjonariuszy/pracowników instytucji, które realizują zadania w obszarach prawa karnego materialnego, prawa wykroczeń, prawa gospodarczego, prawa administracyjnego, prawa o ruchu drogowym, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, działań związanych z ochroną jednostek wojskowych. Ponadto jedną z wartości przedstawianych w misji AJP w Gorzowie Wielkopolskim jest ochrona przyrody oraz środowiska lokalnego i globalnego, gdzie system nauczania na kierunku *kryminologia stosowana* przewiduje nauczanie w obszarze przeciwdziałania i wykrywania sprawców przestępstw przeciwko środowisku. Tym samym student nabywa wiedzę, która obejmuje szeroko rozumianą dbałością o odpowiedni stan środowiska naturalnego, poznając zagadnienia praw i obowiązków podmiotów korzystających ze środowiska. Natomiast efekty kształcenia pozwalają mu na nabycie umiejętności rozpoznawania działalność prowadzonej z naruszeniem wymagań związanych z ochroną środowiska lub naruszeniem warunków korzystania ze środowiska. Studia na kryminologii stosowanej pozwalają również wypełnić misję przygotowania studenta do życia w warunkach zmieniających się potrzeb uczących się generacji, systemów wartości oraz norm międzynarodowych. Powyższe spełnione jest przez treści kształcenia z przedmiotów ściśle

związanych z kryminologia, m.in. prawo karne materialne, prawo karne procesowe, cyberzagrożenia, ochrona praw ofiar, wiktymologia i analiza kryminalna. Wartości związane z ochroną życia, zdrowia oraz mienia jednostki chronione są poprzez narzędzia prawne w państwie, posiadające odpowiednie rozwiązania prawne i służby do ich realizacji. W trakcie kształcenia student poznaje mechanizmy tych działań od zaistnienia czynu zabronionego do ukarania sprawcy lub umorzenia postępowania. Zapoznaje się z mechanizmami wszczęcia postępowań prowadzonych przez Prokuratora, a zlecanych do prowadzenia innym upoważnionym instytucjom, poznając prawa i obowiązki stron tego postępowania oraz kary i środki karne jakie grożą za dane przestępstwa. Nabywa wiedzę w obszarze pracy wykrywczej, prowadzonej równolegle z postepowaniem procesowym, której efekty mają doprowadzić do wykrycia sprawcy czynu i zebrania dowodów dla postępowania sądowego. Zapoznaje się również z elementami postępowania wykonawczego, gdzie zasądzony wyrok realizowany jest m.in. poprzez mechanizm pozbawienia wolności i osadzenie w Zakładzie Karnym. Misja Uczelni w obszarze uczenia się do zmieniających się potrzeb, na kierunku kryminologia stosowane, warunkowana jest zmiennym modus operandi (sposobem działania) sprawców czynów zabronionych. Specjalność zwalczanie cyberprzestępczości, pozwala na wskazywanie nowych kierunków i miejsc działań przestępczych. W zmieniającym się technologicznie świeci, poza pospolita przestępczością, mamy coraz większy zakres działalności niezgodnej z prawem w świcie określanym jako cyberświat. Nowoczesne środki komunikacji, platformy wymiany informacji, czy sklepy oraz portale aukcyjne, nie tylko ułatwiają życie obywatela, ale stanowią również dla nich zagrożenia stania się ofiarą kradzieży czy oszustwa. Umiejętności cyberprzestępców, możliwości technologiczne, czy nowe programy dają narzędzia do popełniania czynów zabronionych na uczciwych użytkownikach sieci. Jednym z elementów do walki z tym rodzajem przestępstw jest edukacja, zdobywanie wiedzy o działaniach i możliwościach przestępczych, co stanowi właściwą drogę do wykształcenia absolwenta na kierunku kryminologia stosowane i jego udział w procesie wykrywania sprawców przestępstw pospolitych, zorganizowanych, gospodarczych czy tych zaistniałych w wirtualnej rzeczywistości.

Program studiów na kierunku *kryminologia stosowana* nierozerwalnie związany jest ze Strategią Rozwoju Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu, łączy się z zachowaniem wysokiego poziomu bezpieczeństwa, niskich wskaźników przestępczości, prawidłowego reagowania na zdarzenia zagrażające życiu i zdrowiu mieszkańców regionu. Ułatwienia w funkcjonowaniu społeczności wiążą się również z dostępem elektronicznym do wielu urzędowych spraw. Utworzone i modernizowana urzędy i instytucje z dostępem elektronicznym e-Administracja,

e-Zdrowie czy E-Podatki, wymagają przygotowania wykwalifikowanej kadry, której umiejętności pozwalają na prawidłowe zabezpieczenie, przeciwdziałanie wszelkim zagrożeniom oraz wykrywanie sprawców czynów zabronionych na wskazane urzędy i instytucje służące społeczności lokalnej województwa lubuskiego. Kształcenia studentów na kierunku pozwala połączyć rozwój nauki, prowadzone przez kadrę AJP badania, z rozwojem przedsiębiorczości w regionie. Prowadzone badania w zakresie reagowania na zdarzenia kryzysowe, czy tworzenie pracowni na potrzeby kryminologii stosowanej służą sprawdzeniu elementów procesu zachodzącego w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego jak również przygotowania praktycznego absolwenta. Otwartość kształcenia na potrzeby otoczenia społecznego regionu, pozwala – na uzupełnienie wiedzy i wykształcenia przez funkcjonariuszy / pracowników instytucji administracji samorządowej oraz szeroko pojętych organów ścigania – jak również na przygotowanie nowej kadry do pracy / służby w tych instytucjach.

Uwzględniając potrzeby społeczne regionu należy uznać, że kierunek *kryminologia stosowana* przygotowuje absolwentów – z wykorzystaniem wysoko wykwalifikowanej kadry naukowej – zgodnie z misją i celami jakie realizuje Akademia Jakuba z Paradyża w systemie nauki.

2. Wymagania wstępne – konieczne kompetencje kandydatów.

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia na kierunku *kryminologia stosowana* - profil praktyczny powinien legitymować się pozytywnymi wynikami uzyskanymi na egzaminie maturalnym z przedmiotów określonych w uchwale rekrutacyjnej.

3. Ogólne cele kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku *kryminologia stosowana* – profil praktyczny:

Kategoria celu kształcenia	Symbol celu kształcenia	Opis celu kształcenia
Wiedza	CW1	wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu nauk prawnych, w szczególności prawa karnego materialnego
	CW2	przekazanie studentom wiedzy z zakresu zasad prawa karnego i postępowania karnego
	CW3	przekazanie studentom wiedzy na temat różnych rodzajów struktur, organów i instytucji ochrony porządku prawnego oraz wymiaru sprawiedliwości, a także na temat relacji zachodzących między nimi
	CW4	przekazanie studentom wiedzy z zakresu teorii i poglądów kryminologicznych
	CW5	wyposażenie studentów w interdyscyplinarną wiedzę niezbędną do właściwego podejmowania decyzji oraz efektywnego wykonywania aktywności zawodowej
	CW6	przekazanie studentom wiedzy na temat prawa gospodarczego
	CW7	wyposażenie studentów w wiedzę niezbędną do pracy o naukowym charakterze

Umiejętności	CU1	nabycie umiejętności analizowania zjawiska przestępczości
	CU2	wyposażenie studentów w umiejętność pozyskiwania danych niezbędnych do właściwego projektowania i wdrażania przyjmowanych rozwiązań
	CU3	wyposażanie studentów w umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej do rozwiązywania praktycznych problemów w działalności zawodowej i społecznej
	CU4	wykształcenie umiejętności identyfikowania szans lub zagrożeń oraz podejmowania adekwatnych działań
	CU5	wykształcenie umiejętności identyfikowania własnych słabości i podejmowania działań samodoskonalących
	CU6	wykształcenie umiejętności racjonalizowania pracy swojej i grupy
Kompetencje	CK1	przygotowanie studentów do współdziałania w ramach grupy na różnych etapach projektu i w różnych rolach zawodowych lub społecznych
	CK2	kształtowanie odpowiedniej postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu obowiązujących systemów normatywnych
	CK3	uwrażliwienie studentów na potrzebę otwartości i dialogu
	CK4	uświadomienie konieczności ustawicznego rozwoju osobistego i zawodowego oraz potrzeby refleksyjnej analizy rzeczywistości
	CK5	wykształcenie postawy poszanowania prawa i kompetencji zwalczania jego naruszeń

4. Opis zakładanych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku *kryminologia stosowana* – profil praktyczny:

Tabela odniesienia efektów kształcenia zdefiniowanych dla programu kształcenia do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7				
symbol efektów uczenia się dla kierunku	Nazwa efektów uczenia się	Kod składnika opisu z charakterystyk poziomów w PRK po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7	Oznaczenie stosownym symbolem czy efekt odnosi się do charakterystyk uniwersalnych, charakterystyk wspólnych, inżynierskich lub nauczycielskich wraz ze wskazaniem kodu dyscypliny	
WIEDZA: absolwent zna i rozumie				
K_W01	ma zaawansowaną wiedzę o charakterze nauk prawnych, w szczególności prawa karnego materialnego (z uwzględnieniem definicji czynów zabronionych), prawa karnego międzynarodowego, rozumie ich źródła i instytucje oraz potrafi ustalić ich relację do innych dyscyplin naukowych	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7 VI.3 VI.11
K_W02	ma zaawansowaną wiedzę temat celów i zasad postępowania przygotowawczego, w tym praw jednostki będącej uczestnikiem postępowania, m.in. pokrzywdzonego, świadka, podejrzanego	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7 VI.3 VI.11

K_W03	zna w stopniu zaawansowanym cele i zasady postępowania dowodowego oraz dopuszczaniu u przeprowadzania dowodów w postępowaniu karnym.	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7
K_W04	ma wiedzę na temat postępowania karnego wykonawczego, ze szczególnym uwzględnieniem: zasad stosowania i wykonywania kar izolacyjnych, praw i obowiązków skazanego, stosowania kar oraz środków karnych	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7
K_W05	ma zaawansowaną wiedzę na temat rozwoju prawa karnego procesowego i materialnego w perspektywie zmian historycznych	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7
K_W06	ma wiedzę na temat różnych rodzajów struktur, organów ścigania i instytucji ochrony porządku prawnego oraz wymiaru sprawiedliwości, a także o relacjach zachodzących między tymi strukturami i instytucjami oraz między nimi a obywatelami w skali krajowej, europejskiej i międzynarodowej	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7, VI.3
K_W07	zna teorie i poglądy kryminologiczne zarówno w perspektywie historycznej, jak i w odniesieniu do najnowszych trendów w kryminologii	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7. VI.11
K_W08	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu socjologii ze szczególnym uwzględnieniem socjologicznych aspektów zjawiska przestępczości	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3 VI.7
K_W09	ma zaawansowaną wiedzę na temat współczesnych zjawisk związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa państwa	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3
K_W10	ma wiedzę z zakresu psychologii sądowej	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7 VI.11
K_W11	ma wiedzę na temat pojęć i zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej i praw pokrewnych	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7
K_W12	ma wiedzę na temat zwalczania przestępczości gospodarczej	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7
K_W13	ma wiedzę na temat zasad z zakresu ochrony i zwalczania przestępczości w cyberprzestrzeni	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7.
K_W14	ma zaawansowaną wiedzę na temat konstruowania pracy o charakterze naukowym, w tym m.in. definiowania problemów, celów, metodycznego gromadzenia informacji, przetwarzania i porządkowania wiedzy oraz naukowej interpretacji rzeczywiści	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7
K_W15	ma wiedzę z zakresu: etyki zawodowej funkcjonariuszy organów i instytucji; praw człowieka; sytuacji korupcyjnych oraz związanych z bezpieczeństwem i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi				
K_U01	potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawisko społeczne przestępczości w perspektywie historycznej i współczesnej	P6U_U P6S_UW	U W	VI.7 VI.3 VI.11
K_U02	potrafi wykorzystywać posiadany zasób wiedzy teoretycznej do analizowania, diagnozowania i formułowania opinii na temat konkretnych stanów faktycznych w zakresie działania organów ściągania i instytucji ochrony porządku prawnego	P6U_U P6S_UW	U W	VI.7 VI.3 VI.11
K_U03	posługuje się przepisami prawa krajowego, europejskiego lub międzynarodowego do rozwiązania	P6U_U P6S_UW	U W	VI.7 VI.3

	konkretnych problemów, szanując normy etyczne i przestrzegając praw człowieka			VI.11
K_U04	potrafi pozyskiwać informacje niezbędne do analizowania i prognozowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości	P6U_U P6S_UW	U W	VI.7 VI.3,
K_U05	posiada umiejętność przygotowania wystąpień o zwalczaniu przestępczości w formie pisemnej i ustnej oraz ich wygłaszania w języku polskim oraz wybranym języku obcym	P6U_U P6S_UK	U W	VI.7
K_U06	komunikuje się w mowie i piśmie w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego posługując się fachową terminologią w zakresie przestępczości	P6U_U P6S_UK	U W	VI.7
K_U07	dokonuje krytycznej analizy obserwowanych (badanych) zjawisk społecznych, stanów faktycznych i zdarzeń o znaczeniu prawnym, oceny ich uwarunkowań oraz konsekwencji dla organów ochrony porządku prawnego	P6U_U P6S_UU	U W	VI.7
K_U08	potrafi samodzielnie pogłębiać wiedzę i umiejętności, na podstawie analizy tekstów teoretycznych, praktyki organów porządku publicznego i wymiaru sprawiedliwości oraz innych dostępnych źródeł i odnieść je do konkretnych przypadków i sytuacji zaobserwowanych w otoczeniu	P6U_U P6S_UW	U W	VI.7 VI.11
K_U09	ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, ale jednocześnie zdaje sobie sprawę z potrzeby ustawicznego kształcenia i ciągłego doskonalenia kompetencji w zakresie zwalczania przestępczości	P6U_U P6S_UU	U W	VI.7 VI.3,
K_U10	potrafi prawidłowo prognozować potrzebę uczenia się przez całe życie z uwzględnieniem perspektywy własnej kariery zawodowej w obszarach kryminologii	P6U_U P6S_UU	U W	VI.7 VI.11
K_U11	potrafi wypełniać różne role w grupie w zależności od jej potrzeb z uwzględnieniem własnych predyspozycji, w tym organizować pracę indywidualną i zespołową	P6U_U P6S_UO	U W	VI.3
K_U12	potrafi dokonać krytycznej analizy własnych zachowań i zakresu posiadanej wiedzy, wykorzystując wiedzę i umiejętności nabyte w toku studiów i podczas realizacji praktyki zawodowej	P6U_U P6S_UK	U W	VI.7
K_U13	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych, w tym zdobytych w trakcie praktyki zawodowej, do proponowania i wdrażania rozwiązań w zakresie prowadzonej działalności zawodowej	P6U_U P6S_UW	U W	VI.7
K_U14	posiada umiejętność analizowania i rozumienia złożonych relacji pomiędzy aspektami prawnymi i pozaprawnymi w zakresie funkcjonowania organizacji	P6U_U P6S_UW	U W	VI.7
K_U15	potrafi merytorycznie argumentować w przedmiocie wdrażania zaproponowanych rozwiązań	P6U_U P6S_UU	U W	VI.7 VI.11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do				
K_K01	współdziałania i pracy w grupie na różnych etapach realizowanych projektów, wykorzystując odpowiednie kanały i sposoby komunikacji	P6U_K P6S_KO	U W	VI.7 VI.11

K_K02	zastosowania prawidłowo i efektywnie różnych metod rozwiązywania problemów zawodowych	P6U_K P6S_KK	U W	VI.7 VI.11
K_K03	samodzielnego lub z innymi osobami odpowiedniego określenia priorytetów służących realizacji zadań o charakterze ogólnym lub/i szczegółowym, realizowanych zespołowo	P6U_K P6S_KK, P6S_KO	U W	VI.7 VI.3
K_K04	identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z podejmowanymi działania, w tym w oparciu o krytyczną analizę stanowiska doktryny	P6U_K P6S_KK	U W	VI.7 VI.3. VI.11
K_K05	identyfikacji głównych problemów podejmowanej działalności, przewidywania jej skutków, uwzględnia towarzyszących im ryzyk, rozpoznawania zagrożeń i patologii oraz podjęcia właściwej reakcji	P6U_K P6S_KO, P6S_KR	U W	VI.7
K_K06	uzupełnienia i doskonalenia nabytej wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach zarówno w ramach pracy własnej, jak i zorganizowanych form kształcenia	P6U_K P6S_KR	U W	VI.7
K_K07	wykazania postawy kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości w podejmowanej aktywności społeczno-gospodarczej	P6U_K P6S_KO	U W	IV.7 VI.3
K_K08	prawidłowej identyfikacji ryzyka oraz szans prowadzonej aktywności oraz podejmuje działania w oparciu o przeprowadzoną diagnozę	P6U_K PS6_KK	U W	VI.3, VI.7, VI.11
K_K09	wykorzystania języka prawnego i języka prawniczego w mowie oraz piśmie	P6U_K PS6_KR	U W	VI.7

Objaśnienie stosowanych skrótów:

Symbol efektu kształcenia dla kierunku - kolumna 1	
litera K	dla wyróżnienia, że chodzi o efekty kierunkowe
znak _	podkreślnik
litera W	dla oznaczenia kategorii efektów – wiedza
litera U	dla oznaczenia kategorii efektów – umiejętności,
litera K	dla oznaczenia kategorii efektów – kompetencje społeczne,
01, 02 i kolejne	numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery należy poprzedzić cyfrą 0)
Uniwersalne charakterystyki poziomów PRK (pierwszego stopnia) – kolumna 3	
P	poziom PRK (6-7)
U	charakterystyka uniwersalna
W	wiedza
U	umiejętności
K	kompetencje społeczne
Charakterystyki poziomów PRK typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (drugiego stopnia) - kolumna 3	
P	poziom PRK (6-7)
S	charakterystyki typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W (wiedza)	**G**	zakres i głębia
	K	kontekst
U (umiejętności)	**W**	wykorzystanie wiedzy
	K	komunikowanie się
	O	organizacja pracy
	U	uczenie się
K (kompetencje społeczne)	**K**	oceny
	O	odpowiedzialność
	R	rola zawodowa
Właściwy kod dyscypliny określony w *Wykazie dziedzin nauki/sztuki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych*, stanowiącym załącznik nr 4 do Zarządzenia Nr 121/0101/2022 Rektora AJP z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie wzoru oświadczenia upoważniającego Akademię im. Jakuba z Paradyża do wykazania osiągnięć naukowych pracownika w procesie ewaluacji za lata 2022-2025 – kolumna 4		
VI.3	nauki o bezpieczeństwie	
VI.7	nauki prawne	
VI.11	psychologia	
Oznaczenia uniwersalne		
U	oznaczenie uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziomy 6-7, o których mowa w pkt 2 – kolumna 4	
W	oznaczenie charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziomy 6-7 wspólnych dla wszystkich kierunków studiów - kolumna 4	
inż.	oznaczenie kwalifikacji obejmujących kompetencje inżynierskie – kolumna 4	
naucz	oznaczenie kwalifikacji obejmujących kompetencje nauczycielskie – kolumna 4	

5. Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich zakładanych efektów uczenia się i treści programowych, form i metod kształcenia zapewniających uzyskanie tych efektów oraz liczby punktów ECTS z pokazaniem sposobu ich wyznaczenia.

5a. Plan studiów dla każdej formy studiów.

Plany studiów na kierunku *kryminologia stosowana* zawierają informacje na temat realizacji poszczególnych przedmiotów w układzie semestralnym, ich wymiarze godzinowym, formach i przypisanych im punktach ECTS – oddzielnie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Plany studiów na kierunku *kryminologia stosowana* obejmują wykaz przedmiotów z ich podziałem na przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe oraz przedmioty specjalnościowe, które tworzą moduł przedmiotów wybieralnych. Plan studiów stacjonarnych stanowi **załącznik nr 1,** studiów niestacjonarnych **– załącznik nr 2.**

5b. Karty poszczególnych zajęć.

Opis poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów dla studiów pierwszego stopnia na kierunku *kryminologia stosowana* – profil praktyczny zawierają karty zajęć, które stanowią **załącznik nr 3.**

6. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez: ocenę prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, ocenę odbytych praktyk oraz ocenę procesu dyplomowania, na który składa się ocena z pracy dyplomowej oraz z egzaminu dyplomowego. Na każdej karcie przedmiotu wskazano metody oceniania każdego z efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Z programem każdego przedmiotu, literaturą oraz sposobami oceniania studenci zapoznawani są na pierwszych zajęciach. Metody sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się są na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego podzielone na metody formujące oraz metody podsumowujące.

Ocena formująca przeprowadzana w trakcie zajęć pozwala przekazać studentom informacje o stopniu realizacji efektów uczenia się, pozwala to także na zaplanowanie procesu uczenia się. Ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla danego przedmiotu służy ocena podsumowująca. Sposób udokumentowania i archiwizacji oceny określa Dziekan Wydziału Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego.

Metody sprawdzania i oceniania określone na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego		
Metody formujące	**F1**	**Sprawdzian**: – ustny, – sprawdzian pisemny w formie opisowej, – sprawdzian pisemny w formie testowej zamkniętej, – sprawdzian pisemny w formie testowej z elementami opisu, – sprawdzian praktyczny umiejętności.
	F2	**Obserwacja/aktywność**: – obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, – ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, – ocena ćwiczeń wykonywanych jako praca własna, – weryfikacja zapoznania się z literaturą, – obserwacja pracy w grupach.
	F3	**Praca pisemna**: – przygotowanie pisemnej wypowiedzi na pod-stawie materiału źródłowego, – przygotowanie referatu lub prezentacji, – ćwiczenia pisemne sprawdzające poziom umiejętności samodzielnej interpretacji tekstu, – przygotowanie eseju lub innej swobodnej formy wypowiedzi pisemnej, – przygotowanie raportu na określony temat lub innej formy pisemnej o

		charakterze sprawozdawczym z elementami badań własnych.
	F4	**Wypowiedź/wystąpienie**: – dyskusja, – sposób prezentacji prac pisemnych, – sposób prezentacji multimedialnej z komentarzem, – formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, – debata, – ustne rozwiązywanie problemu w oparciu o konkretny stan faktyczny, – ustna interpretacja tekstu, – ustna analiza projektu.
	F5	**Ćwiczenia praktyczne**: – przygotowanie projektu w oparciu o konkretne założenia, – przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, – analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, – przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.
	F6	**Zaliczenie praktyki:** przebieg praktyki odzwierciedlony w karcie praktyki, złożonej w aktach osobowych studenta
Metody podsumowujące	**P1**	**Egzamin**: – ustny, – pisemny w formie opisowej, – pisemny w formie testowej zamkniętej, – pisemny w formie testowej z elementami opisu, – dwustopniowy (ustny i pisemny), – dwustopniowy (pisemny i praktyczny), – złożony (ustny albo pisemny w formie opisowej, względnie testowej, z uwzględnieniem stopnia aktywności studenta na etapie oceny formującej, egzaminator określa wartość aktywności dla oceny końcowej).
	P2	**Zaliczenie**: – ustne, – pisemne w formie opisowej, – pisemne w formie testowej zamkniętej – pisemne w formie testowej z elementami opisu, – dwustopniowe (ustne i pisemne), – dwustopniowe (pisemne i praktyczne), – złożone (ustne albo pisemne w formie opisowej, względnie testowej, z uwzględnieniem stopnia aktywności studenta na etapie oceny formującej, egzaminator określa wartość aktywności dla oceny).
	P3	**Praca pisemna**: – projekt, – referat, – esej lub inna form swobodnej wypowiedzi pisemnej, – raport lub inna forma wypowiedzi pisemnej o charakterze sprawozdawczym z elementami badań własnych, – prezentacja.
	P4	**Ocena praktyki:** opinia pracodawcy lub samoocena studenta odzwierciedlona w karcie praktyki, złożonej w aktach osobowych studenta
	P5	**Ocena pracy dyplomowej**
	P6	**Egzamin dyplomowy**

Matryca efektów uczenia się dla programu studiów na kierunku *kryminologia stosowana* określa relację między efektami uczenia się zdefiniowanymi dla programu studiów (efekty

kierunkowe) a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów. Matryca efektów uczenia się dla programu studiów pierwszego stopnia na kierunku *kryminologia stosowana* pozwala stwierdzić, iż realizacja treści programowych zapewnia osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Wszystkie kierunkowe efekty uczenia się są zbieżne z efektami zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów dla programu studiów na kierunku *kryminologia stosowana*. Matryca efektów uczenia się stanowi **załącznik nr 4.**

7. Sumaryczne wskaźniki punktów ECTS dotyczące programu studiów.

Wyszczególnienie	**Liczba punktów ECTS/liczba godzin**	
	stacjonarne	**niestacjonarne**
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	6	
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180	
Łączna liczba godzin zajęć	2899	2094
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	116	84
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	123	
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6	
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru	54	
Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk	960 godz. 38 punktów ECTS	
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	60 godz.	-
Liczba punktów ECTS za pracę dyplomową i egzamin dyplomowy	10	

8. Moduły kształtujące umiejętności praktyczne.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku *kryminologia stosowana* - profil praktyczny obejmuje moduły zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Lp.	Nazwa przedmiotu/modułu zajęć	Forma/ formy zajęć	Liczba godzin		Liczba punktów ECTS
			Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**	

1.	Język obcy	ćw.	90	54	**6**
2.	Przedmiot ogólnouczelniany: Etyka służb publicznych	w	15	10	**1**
3.	Psychologia sądowa	w/ćw.	30	18	**2**
4.	Cyberzagrożenia	w	15	10	**1**
5.	Przestępczość ekonomiczna	w	15	10	**1**
6.	Prawo karne wykonawcze	w/ćw.	60	32	**3**
7.	Kryminologia	w/ćw.	45	24	**3**
8.	Wiktymologia penalna	w/ćw.	45	26	**3**
9.	Analiza kryminalna	w/ćw.	45	28	**4**
10.	Wybrane przestępstwa i wykroczenia pozakodeksowe	w/ćw.	30	18	**2**
11.	Informatyka śledczo-sądowa	w/ćw.	60	36	**5**
12.	Profilowanie kryminologiczno-kryminalistyczne	w/ćw.	30	18	**3**
13.	Kryminalistyka	w/ćw.	60	36	**5**
14.	Współpraca służb w zwalczaniu przestępczości	w/ćw.	45	28	**3**
15.	Psychologia kryminalna	w/ćw.	30	18	**2**
16.	Prawo karne skarbowe	w/ćw.	60	36	**4**
17.	Resocjalizacja	ćw.	15	10	**1**
18.	Metody wykrywcze w ujęciu praktycznym i teoretycznym	w/ćw.	30	18	**3**
19.	Techniki negocjacji i mediacji	w/ćw.	45	22	**5**
20.	Seminarium dyplomowe	ćw.	90	54	**6**
21.	Praktyki zawodowe	ćw.	960	960	**38**

22.	Przedmioty modułu obieralnego **Zwalczanie Cyberprzestępczości**	Przestępstwa komputerowe i przeciwko ochronie informacji	ćw.	15	10	**1**
		Techniki i analiza kanałów społecznościowych w profilaktyce cyberprzestępczości	w/ćw.	30	20	**2**
		Strategia cyberbezpieczeństwa RP i UE oraz wybranych państw świata	w/ćw.	30	20	**2**
		Ujawnianie i zwalczanie przestępstw przy użyciu sieci	w/ćw.	30	18	**3**
		Postępowanie w zwalczaniu cyberprzestępstw	w/ćw.	45	24	**3**
		Informatyka śledcza i dowody w postaci elektronicznej w wykrywaniu cyberprzestępstw	w/ćw.	60	36	**5**
		Włamania do sieci i systemów informatycznych. Cyberataki.	w/ćw.	30	18	**2**
		Bezpieczeństwo sieci i systemów informatycznych	w/ćw.	30	18	**4**
23.	Przedmioty modułu obieralnego **Zwalczanie Przestępczości Ekonomicznej**	Przestępczość gospodarcza	ćw.	15	10	**1**
		Przestępczość zorganizowana	w/ćw.	30	20	**2**
		Patologie w polityce finansowej państwa	w/ćw.	30	20	**2**
		Wykrywanie przestępstw przeciwko własności intelektualnej	w/ćw.	30	18	**3**
		Prawno-karna problematyka elektronicznych usług płatniczych	w/ćw.	45	24	**3**
		Podstawy prawa gospodarczego	w/ćw.	60	36	**5**
		Przeciwdziałanie i zwalczanie korupcji	w/ćw.	30	18	**4**
		Krajowa administracja skarbowa	w/ćw.	30	18	**2**
Łączna liczba punktów:				**2085**	**1630**	**123**

9. Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30%.

Lp.	**Nazwa zajęć lub grupy zajęć**	**Forma/ formy zajęć**	**Łączna liczba godzin**		**Liczba punktów ECTS**
			stacjonarne	**niestacjonarne**	
1.	Przedmioty modułu obieralnego (specjalnościowego)	wykł/ćw/lab./ proj.	360	224	28

2.	Język obcy	ćw.	90	54	6
3.	Przedmioty obieralne - fakultatywne	wykł.	180	120	12
4.	Seminarium dyplomowe	ćw.	90	54	6
5.	Praca dyplomowa		-	-	2
		Razem:	**720**	**452**	**54**

10. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyki oraz liczba punktów ECTS.

Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, odbywający studia na kierunkach i specjalnościach prowadzonych w Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego są zobowiązani do odbycia praktyki zawodowej w wymiarze 960 godzin. Zaliczenie praktyki zawodowej jest warunkiem zaliczenia semestru studiów. Obowiązuje zaliczenie bez oceny. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk wynosi 38.

Praktyki realizowane są w jednostkach policji, służby więziennej, straży granicznej, straży miejskiej, krajowej administracja skarbowej, prokuratury, sądów dających gwarancję zrealizowania założeń programowych praktyki. Podstawą realizacji praktyki jest porozumienie zawierane między Uczelnią a instytucją przyjmującą na praktykę. Wybór miejsca odbycia praktyki należy do studenta. Miejsce odbywania praktyki przez studenta musi uzyskać akceptację opiekuna praktyk.

Tygodniowy czas pracy studenta odbywającego praktykę jest zgodny z podstawowym systemem czasu pracy określonym w art. 129 § 1 ustawy - Kodeksu pracy. Praca w godzinach nadliczbowych, w nocy, w soboty, niedziela i święta może być wykonywana przez studenta jedynie za jego zgodą.

Istnieje możliwość odbycia praktyki za granicą. Dokumenty kierujące na praktykę za granicą wydawane są w języku polskim. Warunkiem jej zaliczenia jest przedłożenie przez studenta dokumentów obowiązujących w uczelni przetłumaczonych na język polski przez tłumacza przysięgłego. Koszty związane z praktyką zagraniczną w całości pokrywa student.

Szczegółowe zasady odbywania i zaliczania praktyk na studiach pierwszego stopnia na kierunku *kryminologia stosowana* – profil praktyczny reguluje Regulamin Praktyk Zawodowych oraz Program Praktyk Zawodowych Wydziału Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego, stanowiące **załącznik nr 5.**

11. Wymogi związane z ukończeniem studiów i uzyskaniem dyplomu.

Student – po uzyskaniu zaliczeń wszystkich przedmiotów i odbyciu praktyk zawodowych, złożeniu wszystkich egzaminów przewidzianych planem studiów – staje się absolwentem Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.

Student zobowiązany jest do wykonania i obrony pracy dyplomowej. Standardy i procedury dyplomowania ustala Rektor AJP. Szczegółowe informacje dotyczące trybu przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz określające standardy pracy dyplomowej znajdują się stronie internetowej Uczelni: www.ajp.edu.pl.

12. Możliwość zatrudnienia absolwentów.

Absolwent będzie posiadał umiejętności i kompetencje współpracy i kierowania zespołami ludzkimi. Będzie również posiadał, niezbędne w obszarze szeroko pojętych służb publicznych przygotowanie do działań zgodnie z zasadami etyki. Poza wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi z zakresu kryminologii stosowanej student wyposażony zostanie w wiedzę i umiejętności praktyczne pozwalające rozpoznawać czynniki, które stwarzają ryzyko wystąpienia różnorodnych zagrożeń kryminalnych i społecznych oraz sytuacji kryzysowych. Potrafić będzie podejmować działania profilaktyczne, prewencyjne.

Absolwent korzystając z posiadanych narzędzi będzie analizował mechanizmy zjawisk kryminogennych, diagnozował będzie patologie społeczne oraz rozpoznawał potrzeby środowisk patologicznych i zagrożonych. Absolwent będzie posiadał kompetencje predysponujące go do ubiegania się o pracę w służbach mundurowych, np. policji, straży miejskiej, straży granicznej, służbie więziennej, służbach specjalnych, Krajowej Administracji Skarbowej, administracji bezpieczeństwa publicznego, w placówkach prewencyjnych, sądach, prokuraturach, organizacjach pozarządowych kierujących i realizujących działania prewencyjne i profilaktyczne oraz strukturach organizacyjno-administracyjnych podmiotów sektora prywatnego.

Tak przygotowana praktyczna koncepcja kształcenia dostosowana do praktycznych wymogów lokalnego i globalnego rynku pracy umożliwi absolwentom spełnienie bieżących i przyszłych wymogów zawodowych.

Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego zakłada stałe monitorowanie kariery zawodowej swoich absolwentów oraz prowadzenie analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy. Wyniki tych działań będą uwzględniane w kolejnych, weryfikowanych wersjach programu kształcenia.

13. Możliwość dalszego kształcenia.

Absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku *kryminologia stosowana* może podnosić kwalifikacje na studiach podyplomowych w ramach oferty dydaktycznej Uczelni, a także ubiegać się o uzyskanie licencji i certyfikatów zawodowych, uzyskując uprawnienia

o charakterze kwalifikowanym poza Uczelnią. Może także kontynuować naukę na studiach drugiego stopnia na wybranym kierunku obejmującym nauki o bezpieczeństwie.